

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at evaluere virkningerne af den obligatoriske pensionsopsparing og ordningens hensigtsmæssighed. Evalueringen skal offentliggøres og omdeles til Inatsisartut inden EM2023.

Fremsat af Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut

Afgivet til forslagets 2. behandling

Finans- og Skatteudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Aasi Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Bjørk Lange Olsen, suppleant for Jens Frederik Nielsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut

Medlem af Inatsisartut Karl Tobiassen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, suppleant for Knud Mathiassen, Løsgænger

Udvalget har efter 1. behandlingen 16. maj under FM2023 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende beslutningsforslag har til formål, at pålægge Naalakkersuisut at evaluere virkningerne af den obligatoriske pensionsopsparing og ordningens hensigtsmæssighed.

Forslagsstilleren ønsker med sit forslag at få belyst om konsekvenserne af ordningen er som forventet, og om der har været ændringer i de bagvedliggende forudsætninger for ordningen. Forslagsstiller mener desuden ikke at en sådan tvangsordning skal være urimelig hårdt for befolkningen og udhule den enkelte borgers hverdagsøkonomi.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Førstebehandlingen af forslaget bar præg af, at der blandt partierne er varierende holdninger til den obligatoriske pensionsordning. Der var ved førstebehandlingen ikke flertal for forslaget i foreliggende form. Der blev til førstebehandlingen af forslaget fremsat to ændringsforslag.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at evaluere den obligatoriske pensionsordnings betydning for den økonomiske holdbarhed. Derudover skal evalueringen vurdere om den obligatoriske pensionsopsparing kan administreres på en mere hensigtsmæssig måde. Evalueringen skal offentliggøres og omdeles til Inatsisartut inden udgangen af 2024.

Atassut fremsatte følgende ændringsforslag:

Naalakkersuisut pålægges at fremlægge et nyt lov om pension, hvori den skal indeholde en ændring på beskatning af pensionen, samt at tvangspensionsopsparingsdelen skal fjernes helt. Lovforslaget skal fremlægges til Inatsisartut inden EM2024.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Som nævnt ovenfor har Naalakkersuisut fremsat et ændringsforslag. Naalakkersuisut argumenterer sit ændringsforslag med, at beslutningsforslaget kunne være mere konkret. Naalakkersuisuts ændringsforslag sker desuden på baggrund af et ønske om længere tid til at udarbejde den ønskede evaluering. Med henvisning til tidligere dagsordenspunkter i Inatsisartut samt besvarelser på § 37 spørgsmål, mente Naalakkersuisut derudover, at en ny evaluering vil kunne baseres på allerede færdiggjorte dokumenter. Naalakkersuisut nævnte desuden at forslagsstilleren bl.a. havde henvist til landets økonomi.

Med Naalakkersuisuts ændringsforslag vil fokus i nærværende sag få en drejning, hvor Naalakkersuisut skal evaluere ordningens betydning for den økonomiske holdbarhed, og om ordningen kan administreres på en mere hensigtsmæssig måde. Naalakkersuisuts bemærkning om at forslagsstiller har henvist til landets økonomi, bliver fulgt op med en bemærkning om, at vi i Grønland har klaret os bedre igennem de negative konsekvenser af pandemien og krigen i Ukraine primært på grund af bloktilskuddet fra Danmark og fastprisaftalen på brændstof. Hvor Naalakkersuisut har fokus på den økonomiske holdbarhed, har forslagsstilleren på den anden side mere fokus på udhulingen af den enkelte borgers hverdagsøkonomi. En udhuling som er resultatet af bl.a. de stigende priser kombineret med den tvungne pensionsopsparing som på den korte bane udhuler den enkelte borgers økonomi, som efter forslagsstillerens mening synes at virke urimeligt byrdefuldt for de laveste indkomster.

Udvalget noterer sig i den forbindelse, at der under forslagetets førstebehandling har været rejst spørgsmål vedrørende eksempelvis borgernes adgang til selv at bestemme, om de vil spare op, hvor meget de vil spare op, samt om det hensigtsmæssige i at manglende pensionsindbetalinger indkræves via skattesystemet.

På baggrund af ovenstående, vil resultatet af evalueringen, efter udvalgets mening, meget vel

kunne anvendes til vurdering af om ordningen og/eller administrationen heraf er hensigtsmæssig eller ej. Herefter vil man kunne vurdere, om der fortsat er behov ordningen og/eller i hvilken form ordningen kan fortsætte. Dette må betyde, at evalueringens form og indhold bør tage højde for sådanne udmeldinger i Salen.

Naalakkersuisut oplyser, at der udsendes et brev til samtlige borgere om ordningen og dens formål. Naalakkersuisut oplyser også at Skattestyrelsen har igangsat en informationskampagne om både loven, dens formål og hvad man skal gøre, hvis man ikke har indbetalt. Udvalget tager dette til efterretning med den overbevisning om et massivt behov for oplysningskampagner om ordningen og dens administration.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's begrundelse. Udvalget har ingen yderligere bemærkninger til dette.

5. Udvalgets indstillinger

På baggrund af ovenstående fremsætter et **flertal i udvalget** bestående af Inuit Ataqatigiit, Siumut og Naleraq følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at evaluere den obligatoriske pensionsordnings betydning for den økonomiske holdbarhed. Evalueringen skal desuden redegøre for mindrebemidlede forhold som konsekvens af tvungen indbetaling til den obligatoriske pensionsorden. Derudover skal evalueringen vurdere om den obligatoriske pensionsopsparing kan administreres på en mere hensigtsmæssig måde. Evalueringen skal offentliggøres og omdeles til Inatsisartut til FM2024.

Et **flertal i udvalget** bestående af Inuit Ataqatigiit, Siumut og Naleraq indstiller flertallet i udvalgets ændringsforslag til vedtagelse og forslaget, Naalakkersuisuts ændringsforslag og Atassuts ændringsforslag til forkastelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Naleraq skal komme med følgende mindretalsudtalelse:

”Som en konsekvens af indførelsen af tvungen pensionsopsparing strømmer der mange penge ud af Grønland. Naleraq skal endvidere opfordre til, at der foretages en vurdering af størrelsen af de udførte midler på baggrund af tvungen pensionsopsparing. Med ønske om, at der foretages en evaluering af de negative konsekvenser af obligatorisk pensionsordning ønsker vi fra Naleraq at tilnærme os forslagsstillerens forslag, da vi på ingen måde er enig med Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Som et kompromis ønsker vi endvidere, at der foretages en vurdering af, hvad den tvungne pensionsopsparing har af konsekvenser for borgernes købekraft og økonomi.

Derfor tilslutter vi os ændringsforslaget som et kompromis.”

Et **mindretal i udvalget** bestående af Demokraatit indstiller forslaget, Naalakkersuisuts ændringsforslag, flertallet i udvalgets ændringsforslag og Atassuts ændringsforslag til forkastelse.

Ovennævnte udvalgsmindretal afgiver i tilknytning til indstillingen følgende mindretalsudtalelse:

”Der er ingen tvivl om, at det er økonomisk hårdt at få pengene til at række, hvis ens eneste indtægt er den offentlige alderspension. Demokraatit mener på den baggrund, at det er fornuftigt, at man privat sparer op til pension således, at man i højere grad kan få en økonomisk tryk alderdom.

Vi anerkender, at der er for få herhjemme, der af egen drift sparer op til sin pension. Derfor var vi i sin tid en del af et bredt flertal her i Inatsisartut, der indførte den obligatoriske pensionsopsparing. I dag erkender vi, at denne ordning ikke fungerer efter hensigten. Vi har eksempelvis set, at der er folk, der er blevet tvunget til at spare op til trods for, at de i forvejen har en anden pensionsordning.

Derudover er loven blevet ændret således, at dem der tjener mindst slet ikke behøver at spare op til pension. Og det var vel trods alt dem, som ordningen primært var tiltænkt.

Vi mener ikke, at det tjener noget formål at lappe på en ordning, der ikke virker, Og vi mener heller ikke, at det tjener noget formål at evaluere på en ordning, der ikke virker. Vi bør i stedet en gang for alle indse, at ordningen bør droppes.

Demokraatit opfordrer på denne baggrund Naalakkersuisut til at fremsætte forslag om at ophæve Inatsisartutloven om obligatorisk pensionsordning. Dette vil være langt bedre end at bruge tid og penge på en evaluering.”

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Asii Chemnitz Narup
Formand

Bjørk Lange Olsen

Peter Olsen

Mariia Simonsen

Kuno Fencker

Karl Tobiassen

Jens Napaattooq